

Inimõiguste ümarlaua protokoll

18. mai 2012

15.00-17.00

Osalesid: Mari Kodres (Avatud Eesti Fond), Silver Meikar (Inimõiguste Instituut), Kari Käsper (Eesti Inimõiguste Keskus), Helen Talalaev (Eesti Gei Noored), Jevgeni Krištšov (Avatud Vabariik), Kristi Rekand (Eesti Patsientide Esindusühing), Reet Laja (ENUT)

Päevakord

15.00–15.10 MTÜ Eesti Gei Noored tegevuse tutvustus (Helen Talalaev)

15.10–15.35 Ühine arutelu „Kuidas teha avalikkusele selgeks inimõiguste tähendus ja tähtsus?“

15.35–16.00 Kari Käsperi ülevaade Euroopa Liidu Põhiõiguste Agentuuri 5. põhiõiguste platvormi koosolekust, kus oli fookuses riiklike inimõiguste kaitse institutsioonide, võrdõiguslikkusvolinike ning kodanikuühiskonna vaheline koostöö põhiõiguste kaitsel, samuti mitmese diskrimineerimise süvalaiendamine.

16.00–16.15 Nõustamise vorm (Silver Meikar ja Kari Käsper)

16.15–16.30 Listi loomine (Inimõiguste Instituut)

1. Arutelu „Kuidas teha avalikkusele selgeks inimõiguste tähendus ja tähtsus?“

Tuleb koostada selged teesid, mida kommunikatsioonis alati üheselt ja süsteemselt kasutada. Kõige parem on selgitada läbi näidete ja juhtumite.

Headeks algatusteks on Postimehe poliitikahuviliste kool, TLÜ riigiteaduste Euroopa blogi.

Inimõigustel on mõte siis, kui neid kaitstakse igapäevaselt – koolis, tööl, kodus jne.

Oluline on ka konkreetsete õiguste sisu – kes tagab „õiguse tööle“?

Tuleb ka positiivseid arenguid esile tuua, mitte ainult negatiivsele keskenduda.

Inimõiguste organisatsioonide kodulehtedel peab olema selge info inimõiguste kohta.

Mehhanism peaks olema selge – kes kontrollib, mis siis saab, kui õigust rikutakse.

Edaspidiseks aruteluks: NHRI – keskne riiklik inimõiguste kaitse organisatsioon, mida Eestis ei ole

- edendab teemat
- tegeleb võimalike kaebustega (eriti kohtueelsed lahendid)
- õiguskantsleri alluvusse/juurde/kõrvale või ümber korraldada

2. Ülevaade Euroopa Liidu Põhiõiguste Agentuuri 5. põhiõiguste platvormi koosolekust

Euroopa Liidu Põhiõiguste Agentuuri (FRA) eesmärk on kaitsta ELi sees inimõigusi; tal on mandaat konkreetsetes valdkondades, kus on ELil pädevus. Tegemist on nõuandva platvormiga, kuhu kuuluvad kodanikuühiskonna esindajad – **lihtne registreerida** (tuleb oodata nende kutset, sellele reageerida ja saab liikmeks).

FRA mandaat lubab peamiselt vaid dokumenteerida ja avaldada, kuid ei tohi oluliselt sekkuda.

FRA rahastab aastakoosolekul osalemist transpordikulude kompenseerimise näol.

Lisainfo: www.fra.europa.eu

3. Nõustamise vorm

2012. aasta lõpus võetakse organisatsioonide statistika ümarlaual kokku, mille põhjal saab kokku leppida nõustamise vormis, mis läheb kasutusse 2013. aasta algusest. Selleks tuleb leida sobilik ja

mugav tehniline lahendus.

Ühise statistika tulemusena on võimalik näidata, et teatud probleem inimõiguste valdkonnas on olemas. Edaspidi saab seda kasutada huvikaitse eesmärgil.

4. Listi loomine

- organisatsioonideväline
- vaba ligipääsuga kõigile, kes huvitatud

5. Muud teemad

1) Organisatsioonide tegevusest

AEF:

- septembris demokraatianädal, korraldab Eesti Väitlusselts; üle Eesti 50 kooli; teemad on selgumisel
- 18.09 Avatud Ühiskonna Foorum: populismiteemaline konverents koostöös Presidendi kantseleiga

EIK:

- plaanis tutvustada Eesti inimõiguste aruannet parlamendierakondadele ja saatkondadele
- „Erinevus rikastab“ ajalehe lisa Postimehe vahel mai lõpus
- „Erinevus rikastab“ konverents 1.-2. novembril (teema: mitmekesisus ettevõtetes)
- „Erinevus rikastab“ nädalad Tallinnas (11.-15.09) ja Tartus (18.-22.09)

Inimõiguste Instituut

- avati Jõhvi kontor, töötab 1 inimene (Ene-Eha Urbala), kes nõustab selle piirkonna inimesi, käib ka Narvas paar korda nädalas
- kui keegi soovib Ida-Virumaal midagi korraldada, siis saab koostööd teha
- rahvusvaheline inimõiguste konverents 9.-10. detsembril
- septembris International Criminal Court
- European Citizenship Initiative'i koostamine

ENUT

- novembri viimane nädalavahetus konverents (teema: kodanikuühiskond, ettevõtlus)
- sügisel toimub EASi korraldamisel ettevõtlusnädal, kus ENUT tegeleb naisettevõtluse teemaga; EIK võiks ka seal osaleda

EGN

- jätkuvad koolitused õpetajatele seksuaalvähemuste teemal ja kohtumised noortekeskustega

2) Ümarlaua kommunikeerimine

Osalevate organisatsioonide kodulehtele info: mitu korda koos, kes osalevad, kutse liituda, millal järgmine koosolek.

Näiteks nii: <http://humanrights.ee/inimoigused/inimoiguste-umarlaud>

3) Ideid edaspidiseks

Rahastus:

- DG Information, Europe for Citizens, Citizens for Europe
- Human Rights Watch – pakub rahastust vihakuritegudega tegelemiseks

Käimas on oluline uuring LGBT (lesbi, gei, bi, trans) inimeste olukorra kohta Euroopas:
<https://www.lgbtsurvey.eu>

Saata märgukiri Eesti õigekeelsussõnaraamatu koostajatele seoses sõnaga „omasooihar“.

6. Järgmine ümarlaud

Järgmise ümarlaua teema: võrdse kohtlemise seaduse muutmine/erinevuste eemaldamine.
Kõik valmistavad ette enda sihtgrupist lähtuvalt.

Edaspidi oluline teema ka vihakõne ja -kuriteod.

Järgmine ümarlaud – **augusti eelviimane nädal, ehk 23.08.2012 Inimõiguste Instituudis**
- tuleb üle kinnitada